

Nji

Nederlands
Jeugdinstituut

Inventarisatie Huidige Kaders voor Kwaliteit Jeugdzorg

Versie 17 december 2021

Inhoud

- Kwaliteit in de Jeugdwet
- Activiteiten Rijk
- Activiteiten Gemeenten
- Activiteiten Jeugdhulpaanbieders
- Activiteiten Professionals
- Kennisbronnen Wat Werkt

Nederlands
Jeugdinstituut

Kwaliteit in de Jeugdwet

Kwaliteitskader Jeugdwet

- Het uitgangspunt van de stelselherziening jeugd is dat jeugdhulp beter, efficiënter en effectiever op lokaal niveau geregeld kan worden. **Gemeenten** worden ook verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering ervan.
- **Aanbieders** moeten de kwaliteitseisen jeugdwet opvolgen (zie volgende dia)
- **Professionals** in de jeugdsector dienen hun kennis en vaardigheden op peil te houden via na- en bijscholing. De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke kwaliteit van de beroepsbeoefening ligt daarmee bij de beroepsgroepen zelf.
- Het **Rijk** is stelselverantwoordelijk en houdt toezicht.

Kwaliteitseisen jeugdwet (1/2)

- a. de **norm van verantwoorde hulp** (geregistreerde professionals in te zetten, tenzij...)(artikel 5.1.1)
- b. gebruik van een **hulpverleningsplan/plan van aanpak** (artikel 4.1.2);
- c. **systematische kwaliteitsbewaking** door de jeugdhulpaanbieder (artikel 4.1.3)
- d. verklaring omtrent het gedrag (**VOG**) (artikel 4.1.5);
- e. verplichte **meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling** (zie artikel 4.1.6)
- f. de **meldplicht calamiteiten en geweld** (artikel 4.1.)
- g. verplichting om de **vertrouwenspersoon** in de gelegenheid te stellen zijn taak uit te oefenen.

Kwaliteitseisen jeugdwet (2/2)

- Normenkader ten behoeve van **certificering** van uitvoerende organisaties in **jeugdbescherming en/of jeugdreclassering**
- Certificatieschema voor toetsing van het **kwaliteitsmanagementsysteem** van uitvoerende organisaties voor **jeugdbescherming en/of jeugdreclassering**
- Aanlevering **outcome** indicatoren
- Clientervaringsonderzoek Gemeenten (CEO)

Nederlands
Jeugdinstituut

Het Rijk

Toezichthoudende rol: inspectie

- De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd houdt toezicht op de Jeugdwet.
- Bewaken van de kwaliteit en de veiligheid van de jeugdhulp, de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de andere aanbieders in het jeugddomein.
- Diverse toetsingskaders

Nederlands
Jeugdinstituut

Gemeenten

Onderzoek naar kwaliteitseisen gemeenten

Monitor Inkoop 2018 (PPRC & Nji, 2019)

- Een totaal aantal van 459 verschillende kwaliteitseisen is verzameld uit aanbestedingsdocumenten van 157 gemeenten.
- Het gemiddelde aantal eisen per aanbestedingsdocument ligt op 28 eisen, variërend van een minimum van 12 eisen tot een maximum van 104.
- 12 procent rechtstreeks voort uit wettelijke eisen uit de jeugdwet: 88 procent zijn aanvullende gemeentelijke eisen.
- Eén op de vijf van deze gemeentelijke eisen vragen om een administratieve taak.

Monitor Inkoop 2019 (PPRC, 2020)

- 62% van de kwaliteitseisen betreffen beroepsbekwaamheid, gekwalificeerd personeel en kwaliteitsborging.

Kwaliteitseisen inkoop

- Kwaliteitskaders en kwaliteitscriteria

Handreiking voor het opstellen van kwaliteitscriteria bij inkoop. Het biedt aanbieders en gemeenten kansen voor uniformering van kwaliteitseisen.

- Gunningscriteria effectiviteit bij inkoop (Handreiking Sas zonder EMVI)

Hoe gemeenten m.b.v. inkoop kunnen sturen op effectiviteit van de zorgaanbieders bij inkoop.

- ✓ Aantoonbare ervaring in het leveren van de gewenste kwaliteit (erkende interventies, richtlijnen)
- ✓ Aantoonbaar monitoren en verbeteren van resultaten (meet en verbeterbeweging op micro, meso, macro)
- ✓ Bijdrage aan (het introduceren van) nieuwe zorgvormen of dienstverlening die in het zorglandschap aantoonbaar aanvullend of uniek zijn (innovaties).

Nederlands
Jeugdinstituut

Professionals

Kader, registers en beroepscode beroepsverenigingen

Kwaliteitskader Jeugd met daaraan direct verbonden zaken als beroepsregistratie, beroepscode, professioneel statuut, vakinhoudelijke richtlijnen, norm voor verantwoorde werktoedeling.

BIG register

Beroepsregister sociaal werk

Beroepscode van de beroepsvereniging van professionals in Sociaal Werk (Nieuw geldend vanaf januari 2022 voor alle professionals)

Beroepscode psychologen

Beroepscode orthopedagogen

(en meer!: psychiaters, paramedici, clientondersteuners...)

Internationaal beroepscompetentieprofiel Youth Work: SALTO-YOUTH - ETS Competence Model for Youth Workers to Work Internationally

Richtlijnen, standaarden en generieke modules

- Richtlijnen Jeugdhulp & Jeugdbescherming, Richtlijnen en standaarden GGZ (volwassen, soms ook jeugd).
- Alle richtlijnen voor alle professionals in het jeugdveld staan in de databank Richtlijnen van het Nji.
- Generieke modules in de GGZ standaarden en op de website van het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie.

Nederlands
Jeugdinstituut

Aanbieders

Kwaliteitskaders specifieke hulp/ ondersteuningsvormen

- [Kwaliteitscriteria gezinshuizen](#)
- [Kwaliteitscriteria residentiele jeugdzorg](#)
- [Kwaliteitskader JeugdzorgPlus](#)
- [Kwaliteit Forensische Zorg Jeugd](#)
- [Monitor pleegzorg](#)
- [Kwaliteitskader voorbereiding en screening aspirant pleegouders](#)
- Normenkader Orthopedagogische Behandelcentra
- [Kwaliteitskader gehandicaptenzorg](#)
- De [basisfuncties voor lokale teams](#) (KPMG) en [Zorg en Ondersteuning Evaluatietool](#)
- [Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019](#)

Protocollen en handreikingen

- Protocollen zijn vaak organisatie- of instellingsgebonden.
Bijvoorbeeld: handelingsprotocol Veilig Thuis
- Een handreiking is een publicatie waarin een organisatie, een sector of een beroepsvereniging een toepassingsgerichte methodiek heeft vastgelegd.
Bijvoorbeeld: Zorgvuldig handelen bij toestemming voor Jeugdhulp.

Nederlands
Jeugdinstituut

Kennisbronnen Wat Werkt

Interventies, instrumenten en dossiers

- [Databank Effectieve Jeugdinterventies](#)
- [Databank Vaktherapie](#)
- [Methoden en instrumenten over werk en re-integratie](#)
- [Databank Instrumenten](#)
- Op de websites van het Nji, Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie en Landelijk Kenniscentrum LVB zijn diverse kennisdossiers beschikbaar.
Bijvoorbeeld: [Gedragsproblemen](#)

Overige kennisbronnen

- Q4C (Stichting Alexander, 2009/2017): perspectieven van kinderen, jongeren en ouders op kwaliteit.
- Actieprogramma Zorg voor de Jeugd
- Platform Vakmanschap (online leercommunity voor professionals)
- SEJN (Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdhulp Nederland)
- RKJ's Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd van ZonMw
- Notitie Effectief werken in het veranderde jeugdveld: Naar een gezamenlijke visie (Nji, 2019): over de 10% zicht op werkzaamheid en wat te doen met de overige 90%.
- Notitie Samen Lerend Doen Wat Werkt (Nji, 2017)
- Sturen op kwaliteit m.b.v. het Kwaliteitskompas (Nji), inclusief praktijkvoorbeelden.

Kwaliteitskaders en -bronnen aanpalende domeinen

- Een jongerenwerk-specifieke beroepsregistratie wordt momenteel door o.a. BV Jong ontwikkeld.
- Kwaliteitseisen voor- en vroegschoolse educatie
- Onderwijskennis.nl
- JGZ richtlijnen, zoals JGZ richtlijn opvoedingsondersteuning
- Kwaliteitseisen kinderopvang
- Kwaliteitseisen gastouderopvang
- Kwaliteitskader Raad voor de Kinderbescherming
- Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik in de jeugzorg
- Kwaliteitskader werken aan veiligheid voor wijkteams

Nederlands
Jeugdinstituut

Aanvullingen of verbeteringen?

i.bastiaanssen@nji.nl